

החובות המוטלות על עובד ב"אמצאות שירות"*

חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967¹ מקדיש את פרק ח' לנושא אמצאות שירות, כדלקמן:
פרק ח': אמצאות בשירות

תוכן העניינים

סעיף	עמ'	עמ'	סעיף	עמ'
131. הודעה על המצאות	1	139. חובת גילוי פרטים	5	5
132. אמצאות עקב שירות	1	140. חובת סיוע בהשגת הגנה	5	5
133. הכרעה בשאלת אמצאות שירות	3	על אמצאות שירות	5	5
134. תמורה בעד אמצאות שירות	3	141. חובת סודיות	5	5
135. הנחיות לקביעת התמורה	3	תקנות וצווים בדבר		
136. עיון שנית	4	אמצאות שירות		
137. עובד המדינה חייב	4	1.3.1		
בהודעה על אמצאות	4	הפניה: לחובת עובד לשמור על סודות מעבידו,		
138. איסור על עובד מדינה להגיש	5	להגדרת סודות, ולזכויות המעביד בסודותיו,		
בקשה בחוץ לארץ	5	ראה פטיקה בפרקים 1.1.1 לעיל ו-10.1.6.1 להלן.		

131. עובד חייב להודיע למעבידו בכתב על כל אמצאה שהגיע אליה עקב שירותו או בתקופת שירותו, סמוך ככל האפשר לאחר שהמציא אותה, וכן על כל בקשת פטנט שהגיש².

132. (א) אמצאה של עובד, שהגיע אליה עקב שירותו ובתקופת שירותו (להלן אמצאת שירות), תקום לקנין מעבידו³, אם אין ביניהם הסכם אחר לענין זה⁴, זולת אם ויתר * ראה מאמרו של מר יואל צור, "הבטים משפטיים הקשורים לאמצאות שירות", הפרקליט כרך (לד), התשמ"ב, עמ' 185.

1 ס"ח 510 התשכ"ז, עמ' 148, כפי שתוקן בתיקון מס' 2, התשנ"א – 1995, ס"ח 1538 בעמ' 410. הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 637, התשכ"ה, עמ' 98. וראה גם פרק ז' לחוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשלי"ג – 1973, ס"ח 713 התשלי"ג עמ' 272. פרק ח' מובא כאן כפי שתוקן בס"ח 1538, התשנ"ה, עמ' 402, בעמ' 410 (תיקון מס' 2).

2 לענין חובת ההודעה של עובד למעסיקו השווה סעיף 45, לחוק זכות מטפחים, התשלי"ג – 1973 (ס"ח 713 התשלי"ג עמ' 272). סעיף זה קובע כלהלן:

45. "עובד חייב להודיע למעבידו בכתב –

- (1) על כל זן שטיפול בתקופת שירותו או עקב שירותו, סמוך ככל האפשר לאחר שסיים את טיפוח הזן ולפני הגשת בקשה לפי סעיף 20;
- (2) על הגשת כל בקשה שלו לפי סעיף 20."

3 ראה מאמרו של יואל צור, לעיל, עמ' 193 – 194. לענין החזר הוצאות עובד, אשר פעל לרישום פטנטים באמצאה שקמה לקנין מעבידו, נפסק בע"א 8730/96, פריד נ' התעשייה האווירית בישראל בע"מ; ד"ר כרך נה, עמ' 49, בעמ' 70 מול האותיות א-ג, ו-ז, ובעמ' 71 מול האותיות א-ב, כלהלן:

"... מחומר הראיות עולה כי פריד השקיע השקעות ניכרות לשם רישום הפטנטים בארצות השונות. הוא הצליח לרשום פטנט בארצות-הברית. כעת דורשת תע"א כי יוצהר שפטנט זה שייך לה וכי כל הזכויות הנובעות מגיעות לה. מבחינה עקרונית אמנם הגעתי למסקנה כי הדין עם תע"א, בין היתר בשל היחסים המיוחדים ששררו בין בעלי-הדין, אולם עובדה היא כי תע"א לא האמינה כלל כי הרעיון של

(המשך ההערה בעמוד הבא)